

Skånes svampar – ett upprop!

Äntligen har vi kommit igång med vårt kanske viktigaste projekt – att samla ihop allt vi vet om Skånes svampar. Visst låter det ambitiöst och det är helt rätt uppfattat! Med våra medlemmars och andras hjälp är målet att sammanställa alla skånska svampfynd och göra dem fritt tillgängliga via ArtPortalen. En gedigen uppgift, men det finns en detaljerad plan över hur det ska gå till.

Bakgrund

Puggehatten – Skånes Mykologiska Förening har genom åren samlat många uppgifter om svampfynd och svamplokaler i Skåne. År 2000 gavs t ex en preliminär förteckning ut över alla Skånes svampar, som ett supplement till vår tidskrift Puggehatten (Hansson & Hägg 2000). Men mycket har hänt sedan dess och idag har mer än 4 300 svamptaxa noterats för landskapet. Många fynduppgifter finns dokumenterade genom Puggehattens exkursioner och inventeringshelger, men det finns också mycket värdefull kunskap utspridd bland föreningens medlemmar, hos mykologer som tillfälligt gjort efterforskningar i Skåne, hos tjänstemän på våra myndigheter, i olika publikationer, i offentliga herbarier och hos ArtDatabanken.

Puggehattens styrelse har länge diskuterat möjligheten att samla in, sammanställa och göra kunskapen om Skånes svampar mer tillgänglig. Målet skulle vara att kunna presentera en samlad bild av skånsk funga, på lång sikt gärna i en lättillgänglig och rikt illustrerad bok, för att väcka förnyat och fördjupat intresse hos naturvårdande myndigheter, hos en svampintresserad allmänhet och hos oss medlemmar i synnerhet. Redan 2010 bildades därför en projektgrupp i syfte att planera för projektet Skånes svampar och hitta finansiering för de mest arbetskrävande delarna av projektet. Nyligen beviljades föreningen ett anslag från Miljövårdsfonden som gör att den första delen av projektet nu kan sätta igång. Sammanfattningsvis är det två moment som ska uppnås:

1. Insamling och sammanställning av fynduppgifter, bl a föreningens egna förteckningar, uppgifter från föreningsmedlemmar eller andra mykologer, uppgifter hos myndigheter, i officiella herbarier eller hos ArtDatabanken.
2. Bearbetning av fynddatabasen, bl a uppdatering av namnskick, bedömning av trovärdigheten för kritiska fynd samt som slutmål tillgängliggörande av fynduppgifter via ArtPortalen.

Som säkert framgår är det ambitiös målsättning, som omfattar mycket arbete med inmatning och hantering av data för projektgruppen. Tidsplanen är ändå att kunna slutföra arbetet under tvåårsperioden 2013-2014. Vi kommer med jämna mellanrum att berätta hur projektet fortlöper i Puggehatten. Slutmålet är att vi alla ska få tillgång till den värdefulla information som finns om olika svamparter i Skåne.

Alla kan bidra

Det första konkreta steget i projektet är att försöka samla in och sammanställa så mycket som möjligt av föreningens egna, utspridda fynduppgifter. Som medlemmar kan vi bidra aktivt i projektet genom att tänka till lite och sedan rota fram våra gamla anteckningar från olika svamputflykter. Alla uppgifter, såväl enstaka fynd som långa listor på arter, är mycket värdefulla för att kunna genomföra projektet. Också handskrivna anteckningar är tänkta att kunna hanteras av projektgruppen utan att du behöver göra stora insatser. I rutan intill finns en enkel beskrivning hur du kan bidra med uppgifter i projektet Skånes svampar.

Så här kan jag bidra med uppgifter om skånska svampfynd

Har jag några fynduppgifter?

Alla fynduppgifter om svampar i Skåne är mycket värdefulla för att få en så god bild som möjligt av utbredningen av olika svamparter. Det gäller såväl vanliga svampar som speciella arter. Vare sig du har uppgifter om enstaka ströfynd som du minns eller anteckningar från strövtåg eller exkursioner är de av stort värde för projektet Skånes svampar. Det enda kravet för att en fynduppgift ska vara användbar är att det finns *en observatör, ett svampnamn, en lokal och en tidsangivelse*. Det låter kanske komplicerat men är enklare än så:

- Med *observatör* avses någon som sett svampen på plats. Är det dina egna fältanteckningar är saken klar. Om du har andrahandsuppgifter är det däremot viktigt att ange att observatören är en annan än uppgiftslämnaren.
- Med *svampnamn* avses ett svenskt eller vetenskapligt namn som svampen har eller har haft. Många namnändringar har skett med tiden, men det är inget uppgiftslämnaren behöver oroa sig för. Även äldre namn går att spåra och det ingår i projektets arbete att uppdatera namnskicket för alla svampfynd.
- Med *lokal* avses platsen där svampen hittades. Platsen måste kunna återfinnas inom ett någorlunda begränsat område på en karta. Visserligen ställs inga krav på att lokalen är exakt definierad, men värdet på fynduppgifterna minskar med områdets storlek, t ex om endast namnet på en hel kommun kan anges.
- Med *tidsangivelse* avses när svampen observerades. Det bästa är givetvis en datumuppgift men saknas sådana räcker det att ange en period ("september 2011") eller i värsta fall endast årtal.

Hur gör jag med mina uppgifter?

I ett första skede vill vi samla in och datalägga så mycket som möjligt av alla utspridda fynduppgifter. Kom ihåg att det bara är uppgifterna som ska samlas in – dina personliga anteckningsböcker eller liknande har vi därför en plan för hur vi kan hantera (se nedan). Det spelar heller ingen roll om du misstänker att dina uppgifter redan kan finnas "insamlade" någonstans. Det är värre om dina uppgifter tappas bort än att projektet får sortera bland dubbeluppgifter i ett senare skede. Vet du med dig att du har uppgifter om svampfynd är det därför värdefullt för projektet om du följer följande instruktion:

- Leta upp så mycket som möjligt av dina gamla uppgifter eller anteckningar om svampar. Originalanteckningar är oftast värdefulla, även om du vet med dig att svampfynden också finns sammanfattade någonstans.
- Finns dina uppgifter redan i digitalt format går det givetvis bra att skicka dem till oss med e-post (info@puggehatten.se).
- Finns dina uppgifter som anteckningar, men de inte är så många, får du gärna skriva ner dem på ett nytt papper, eller i ett mail på datorn, och skicka dem till oss med post alternativt e-post (Puggehatten – Skånes Mykologiska Förening, Botaniska museet, Östra Vallgatan 18, 223 61 Lund eller info@puggehatten.se).
- Om du däremot har fler uppgifter, och de finns i anteckningsböcker eller liknande, skriver du ett brev eller mail till oss där du berättar ungefär hur mycket uppgifter du har och hur vi kan nå dig. Det behövs inga långa utläggningar; det räcker t ex med "Jag har ca 200 fynduppgifter. Jag kan nås på...". Vi hör därefter av oss och kommer överrens om hur vi kan göra med dina uppgifter, t ex låna anteckningarna en kort tid för kopiering, eller rent av träffas för att skriva ner uppgifterna. På detta sätt garanterar projektet att inga personliga tillhörigheter ska komma på avvägar.